

LIT.: R. F. Magjer, Dragan Melkus, Ilustrovani list, 1917, 46. — Slikarstvo XIX. stoljeća u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1961. — O. Švajcer, Dragan Melkus, Osijek 1986. — Isti, Slikarstvo Dragana Melkusa, Radovi IPU, 1989, 12—13. O. Šr.

MELKUS, Rupert, inženjer (Botnica, Moravska, 27. III. 1833 — Zagreb, 17. XII. 1891). Poslije studija u Beču došao u Zagreb gdje je radio u zemaljskome građevnome ravnateljstvu. Od 1869. bio je »inžinir« (od 1882. »nadinžinir«) grada Zagreba. Vodio je i nadzirao do kraja života izgradnju Zagreba: planirao i izvodio Prašku ul., Zrinjski trg, Gundulićevu ul., Prilaz Gjura Deželića i ulice koje iz njega izlaze. Projektirao je mnoge javne zgrade (Tvornica duhana u Klaićevoj ul., osnovne škole na Kaptolu 1876, u Varšavskoj i Krajiškoj ul.). Osobito je zanimljiv njegov projekt (1875) za jedinstveno rješenje sjev. strane Jelačićeva trga dugačkim trokatnim kompleksom neorenesansnoga pročelja, s arkadama u prizemlju.

LIT.: I. Ulečnik, Tèrg bana Zrinjskog, Zagreb (revija), 1936, 12. — L. Dobronić, Harmica — Trg Jelačića bana — Trg Republike, ČIP, 1963, 122. L. D.

MELLER-TOMLJENIĆ, Ivana, slikarica (Zagreb, 2. IX. 1906 — 30. VIII. 1988). Studirala na Akademiji u Zagrebu 1924—28 (Lj. Babić). God. 1929. odlazi u Dessau i upisuje se na Bauhaus. Završava pripremni tečaj kod J. Albersa i započinje studij fotografije kod W. Peterhansa. U to vrijeme radi plakate i foto-montaže (*Diktatura kralja Aleksandra*, 1930). Studij prekida u trećemu semestru i odlazi u Berlin, a potom 1931. u Pariz. God. 1933—35. boravi u Pragu, gdje sa suprugom A. Mellerom realizira kinetičke aranžmane za izloge trgovina i robnih kuća. Kao lik. pedagog u Beogradu (1935—38) i Zagrebu (1938—62) zalagala se još prije II. svj. r. za suvremenije metode nastave.

LIT.: Ž. Košćević, Ivana Tomljenović (katalog), Zagreb 1983.

Ž. Ké.

MELŠA, zlatar iz Kotora (XIV. st.). Zajedno sa zlatarom Radoslavom obvezao se 1367. u Zadru da će skovati srebrni moćnik — poprsje Sv. Silvestra. Taj se rad može poistovjetiti s najstarijim dijelovima poprsja Sv. Silvestra iz riznice zadarske katedrale (danas u Stalnoj izložbi crkvene umjetnosti).

LIT.: Zlato i srebro Zadra i Nina, Zagreb 1972, str. 160.

MENDICA, Mario, naivni slikar (Pula, 19. XII. 1943). Završio Grafičku školu u Zagrebu. Slika krajolike, arhitekturu i prizore iz narodnoga života Istre. Ispočetak slikao u tehnici tempere na staklu, u novije vrijeme priklonio se ulju na platnu. Prvi put samostalno izlagao 1971. u Puli.

MENEGELO IVANOV DE CANALI, slikar (XIV/XV. st.). Podrijetlom iz Venecije, djelovao u Zadru 1385—1427. God. 1386. izradio nacrt za nadgrobni spomenik zadarskoga nadbiskupa N. Matafara, što ga je isklesao Pavao iz Sulmone (Narodni muzej u Zadru). God. 1387. obvezuje se izraditi poliptih za privatnu kapelu trgovca Nikole Mihovilova, 1391. oltarne slike za crkve Sv. Spasa, Sv. Krševana, Sv. Frane i Sv. Dominika, 1395. sliku zadarskome plemiću Damjanu Nassisu, te poliptih za crkvu Sv. Marije, a 1400. poliptih za glavni oltar crkve Sv. Krševana. God. 1403.

E. MERLE, Ptica Dobrila 2

određuje ga njegova žena Kristina izvršiteljem oporučne odredbe o izradi raspela za trijumfalni luk crkve Sv. Marije, a iste se godine obvezuje izraditi dvije slike plemiću Gvidu Grubonji. God. 1411. radi slikano raspelo za crkvu Sv. Stjepana (Sv. Šime), 1412. sliku za crkvu Sv. Pavla u Kukljici, potom se iste godine obvezuje da će preslikati jednu sliku iz franjevačke crkve u Splitu, a 1418. da će izraditi poliptih za bratovštinu Sv. Jakova. God. 1427. potpisao se na raspelo u crkvi Sv. Lovre u Kalima. M. je najplodniji slikar u Dalmaciji krajem XIV. i poč. XV. st., a kronološke i stilске podudarnosti omogućuju da se velikom vjerojatnošću poistovjeti s anonimnim slikarom nazvanim → *Majstor tkonskoga raspela*.

LIT.: C. Fisković, Zadarski sredovječni majstori, Split 1959, str. 94—96. — K. Prijatelj, Novi podaci o zadarskim slikarima XIV—XVI st., Prilozi—Dalmacija, 1961, str. 101—104. — I. Petricoli, Tragom srednjovjekovnih umjetnika, Zagreb 1983, str. 114. — E. Hilje, Osvrt na najraniju povijest Crkve i samostana Sv. Duje na Pašmanu, Radovi. Filozofski fakultet — Zadar, 1989, 28, str. 140. — Isti, Zadarski slikarski krug u drugoj četvrtini 15. stoljeća, Prilozi—Dalmacija, 1990. — Isti, Bilješke o zidnom slikarstvu u Zadru koncem 14. i početkom 15. stoljeća, Radovi. Filozofski fakultet — Zadar, 1990, 29, str. 245. E. Hi.

MENEGHELLO-DINČIĆ, Frano, kipar i medaljer (Kotor, 28. II. 1900 — Beograd, 17. I. 1986). Završio je Školu primijenjene umjetnosti u Splitu. Studirao na Akademiji u Pragu (O. Španiel). Usavršavao se u Parizu i Münchenu. God. 1922—24. nastavnik u Splitu, od 1928. živio u Beogradu. Modelirao realističke portrete i spomenike (*Nikola Tesla* u Pragu). Ističu se njegovi reljefi s harmoničnim rasporedom grupa u krajolik (Na zgaristi, Pogreb). Likovi su mu izduženi, ekspresionistički stilizirani. Autor je medalja s figuralnim i simboličnim kompozicijama (*Autoportret*, 1949; *Tito*, 1961). Lirske ženske likove oblikuje u plitkome reljefu (*Mira*, 1946). Izlagao u Pragu i u Splitu s grupom »Medulić« 1922.

LIT.: N. Todorović, Medaljerski rad Frana Menegela Dinčića, Numizmatičke vijesti, 1964, 21. — V. Zlamalik, I. memorijal Ive Kerdića (katalog), Osijek—Zagreb 1980. V. Zk.

MENEGHELLO-DINČIĆ, Virgil, slikar (Split, 1876 — ?). Učio je u Rimu, Firenci, Veneciji, Beču i Dresdenu. Živio je u Splitu, povremeno djelovao u Mostaru i Sarajevu. Crtao i slikao vedute Splita te folklorne motive. Izlagao od 1905. u Zagrebu, Splitu i Zadru, a s društvom »Medulić« u Ljubljani (1909—10) i Beogradu (1912). Sudjelovao je na izložbi jugosl. grafike u Zürichu i St. Gallenu 1926.

LIT.: S. Ilijić, Virgil Meneghello Dinčić, Narodni list, 1903, 98. — S. Banović, Virgil Meneghello Dinčić, Vijenac, 1923, 10—12. R.

MENEGHELLO-RODIĆ, Mate, slikar (Split, 12. I. 1894 — 2. XII. 1941). Završio slikarski odjel zanatske škole u Splitu 1911 (E. Vidović). Slikao pejzaže, portrete, mrtve prirode i kompozicije naglašene dekorativnosti u duhu akademskoga realizma. Izveo je više fresko-slika u crkva-ma Gospe od Zvonika, Sv. Dominika, Gospe od Pojšana te u zgradama lučke kapetanije i burze rada — sve u Splitu. Izlaže od 1910, prvi put samostalno 1927 u Splitu, gdje mu je priredena posmrtna izložba 1942.

LIT.: I. Delalle, Splitska umjetnost, Jadran, 1920, 127. — M. Manuli, Posmrtna izložba Mate Meneghella, Il Popolo di Spalato, 6. I. 1942. D. Ki.

MERKAŠ, Goran, slikar (Varaždin, 15. XII. 1950). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1974 (Š. Perić). Slika kompozicije u duhu pop-arta i nove figuracije (*Pad*, 1973; *Autoportret*, 1975; *Portret sa psom i oblacima*, 1983). U crteže uključuje elemente kolaža. Od 1977. grafički oblikovatelj u Narodnome kazalištu »August Cesarec« u Varaždinu, grafički oblikovatelj i ilustrator časopisa »Gesta«. — Samostalno izlagao u Varaždinu, Koprivnici i Zagrebu.

LIT.: E. Fišer, Goran Merkaš (katalog), Varaždin 1983. — Isti, Varaždinski kazališni plakat, Zagreb 1985. Ž. Sa.

MERLE, Edith, keramičarka (Beograd, 8. VIII. 1940). Završila je školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1959. te diplomirala grafiku na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Beogradu 1964. Potom je bila grafička oblikovateljica u Njemačkoj i Parizu; od 1970. živi u Zagrebu i bavi se grafikom. Od 1976. radi keramičku skulpturu ironičnih i duhovitih sadržaja (ciklus *Igra oko ptice*). Rustične su površine sastavljene od nekoliko elemenata i mjestimično oživljene linearnim intervencijama (*Sito ptica*, 1978; *General*, 1989). U novijim radovima reducira odnose i postiže monumentaln dojam masa (*Tvrđava*, 1981; *Medaš*, 1984; *Triptih*, 1988; *Križ*, 1993). — Samostalno je izlagala u Ljubljani (1978), Zagrebu (1979, 1980, 1982, 1985, 1986, 1988, 1993), Dubrovniku (1981), Splitu (1982), Velikoj Gorici (1984), Grazu (1989, 1990), Varaždinu (1991) i dr.

LIT.: F. Zalar, Izvorna keramika, Dnevnik (Ljubljana), 26. XII. 1978. — B. Klčinović, Edith Merle, Skulptura 1976—1988 (katalog), Zagreb 1988. — M. Baričević, Keramika i skulptura Edith Merle (katalog), Varaždin 1991. Ž. Sa.